

zich thans tegenover zijne vermeende meerderen, de slimme gauwdieven.

En de sukkelaar zou gestraft worden, waardoor hij gezondigd had.

De hoogmoed zou hem ten val brengen. Hoe hooger vliegen, hoe dieper vallen.

O, die Vlaamsche spreekwoorden! Wat al waarheid bevatten zij!

De lezer zal zulks verder wel zien.

Eindelijk werd er van slapen gesproken.

De twee edelen werden naar hunne vertrekken geleid en von Grünwald er naartoe gedragen.

De burgemeester en de notaris gingen in zig-zag, arm in arm, door de dreef, en zongen met luide stem:

Chi lo sa !
Ha, ha, ha !
Lala !
Ha !

DERDE HOOFDSTUK.

HOE NORA HAREN ROBERT TERUGVOND.

Wij moeten op onze stappen terugkeeren.

De lezer zal zich herinneren dat Nora te Mechelen gebleven was, toen Robert en Bertrand met hun tooneelgezelschap naar Antwerpen het kluchtspel der lustige vagebonden waren komen opvoeren.

Robert had beloofd 's anderdaags, in den vroegen morgen, terug te keeren, doch in stede haren echtgenoot te zien, las Nora in een dagblad dat te Antwerpen de vertooning onderbroken was geworden, en dat een der vagebonden

aangehouden en in de gevangenis opgesloten was.

En die aangehoudene was Robert.

Wat stond haar te doen?

Bertrand en Speldemans waren nog in vrijheid, doch volgens de krant meldde, volgde de politie hun spoor en zouden ze weldra hun makken in de gevangenis gaan gezelschap houden.

Den ganschen dag bleef het meisje besluiteloos, hopende dat Bertrand of de romanschrijver haar zou komen moed inspreken, maar tegen den avond, toen ze tot de zekerheid kwam dat geen der twee nog in vrijheid zijnde makkers zich te Mechelen zou wagen, besloot zij naar Antwerpen te vertrekken.

Waarom? Wat zou ze daar kunnen uitrichten?

Niets, en het was een dwaas besluit, doch, als de mensch in een hopeloozen toestand verkeert, koestert hij soms ontwerpen en voert hij uit, wat hij niet doen zou, indien de opgewondenheid of de wanhoop er hem niet toe dreef; die hij dwaas zou vinden en in opstand tegen de logiek, als zijn geest kalm zou wezen.

In zulken toestand van opgewondenheid handelde Nora, toen ze naar de Scheldestad toog.

Ver zou zij er niet gaan.

Toen zij in de statie aankwam, werd ze opgemerkt door Deraef, die zich aldaar bevond, omdat hij hoopte er Bertrand te zullen vinden.

De overste der geheime politie meende de dochter der gravin van Grobbendonck te herkennen, deelde zulks mede aan een ondercommissaris, die in burgerkleeding den overste vergezeld, en beval hem het meisje te volgen.

Nora ging langs de Meir en bleef een oogenblik het huis harer moeder aanstaren.

Het was potdicht gesloten.

Zij was trouwens niet van zin daar aan te schellen.

Waar zou zij dan een onderkomen vinden?

Zij wist het zelf niet.

Doelloos vervolgde zij haren weg.

Zonder dat ze opgemerkt had, langs waar ze voortging, bevond zij zich op het Steenplein, aan de Schelde.

Zij wandelde de helling van het terras op en, tegen de borstwering aanleunend, staarde ze over den kalmen

stroom, waarover de maan een dikke streep zilveren schubben legde.

De ondercommissaris, die haar gevolgd had, bevond zich achter haar en sprak op half ingehouden toon:

— Nora!

Het meisje keek verrast om.

Zij had zich verraden.

— Mejuffer van Grobbendonck, zoo begon hij.

Nora keek hem verbaasd aan.

Twijfelen was nu niet meer mogelijk.

— Ik ben de ondercommissaris van politie en verzoek u vriendelijk mij naar het commissariaat te willen volgen.

— Ik?...

— Wees kalm, mejuffer. Er zal u geen leed geschieden.

— Ik verlang hier te blijven.

— Mejuffer zal toch niet verlangen, dat ik geweld gebruikte?

— Geweld?

— Ik heb bevel ontvangen u naar het commissariaat te brengen en moet dat bevel uitvoeren.

— Ik volg u, mijnheer.

Deraef werd per telefoon verwittigd en Nora, in zijn kabinet geleid, diende niet lang op hem te wachten.

— Mejuffer van Grobbendonck, ik ben gelukkig u te zien.

— U zijt de heer Deraef?

— Die ben ik... U kent mij?

Nora glimlachte en knikte bevestigend.

— Mag ik u vragen hoe ge uit de handen van Robert en Bertrand geraakt zijt, mejuffer?

— Ge moogt mij alles vragen, mijnheer.

— Welnu?

— Maar ik zal zoo vrij zijn u niet te antwoorden. De heeren, die gij zoeven vernoemdte, hebben mij geen kwaad gedaan, en ik ben bepaald van plan, u niet de minste inlichting over hen te verschaffen.

— Zoo!

De overste der geheime politie stond versteld.

Daar had hij zich niet aan verwacht.

Hadden de bandieten de dochter der gravin zoover weten te brengen?

Hij dacht een oogenblik na.

Ze zal wel veranderen, zoo was zijn besluit, als ze eenigen tijd thuis zal wezen.

Ze is nog onder den eersten indruk.

Als we de dieven in de gevangenis hebben, en zij al hun schelmstukken zullen bekennen, zal het meisje wel tot andere gevoelens komen.

En zich tot Nora wendend, sprak hij:

— Ik zal uwe moeder laten verwittigen, mejuffer.

— Onnoodig, mijnheer.

— Hoedat?

— Ik verlang niet bij haar weder te keeren.

— Niet?... Wat wilt ge dan doen?

— Wat mij belieft. Ik woon niet te Antwerpen, maar wensch naar mijne woning terug te keeren.

— Waar?

— Te Mechelen.

— Waar Robert en Bertrand u gevangen hielden?

— Verschooning, waar ik volle vrijheid genoot.

— Gij waart dan met uwe toestemming bij de vagebonden? Zij hebben u steeds in den waan gelaten, dat ze moeder en zoon van Slewang waren?

— Ik heb het u daareven gezegd, mijnheer. Ik ben besloten u over dat alles geen inlichtingen te geven.

— Het doet me spijt, mejuffer, dat ik uw verlangen niet kan inwilligen; ik moet mevrouw uwe moeder verwittigen.

Een kwart uurs later verscheen mevrouw van Grobbendonck in het kabinet van den overste en, bij eene lange omhelzing, sloot de moeder Nora in hare armen en weende de dochter luid snikkend op de borst harer moeder.

— Arm, arm kind!... Dat was alles, wat de gravin kon zeggen. Laat ons spoedig naar huis rijden. Kom, Ik dank u, mijnheer de commissaris. Arm, arm kind! Kom spoedig. Kom!...

En zij voerde hare dochter mede.

Nora toonde zich ten zeerste verheugd, dat ze hare moeder had mogen weêrzien, maar voor het overige was ze zeer droefgeestig en, wat pogingen de gravin ook aan-

wendde, halsstarrig weigerde het meisje eenige inlichtingen over hare gevangenschap te geven, en over Robert en Bertrand te spreken.

Zij verslond letterlijk de nieuwsbladen, die iets over de beruchte schelmen mededeelden. Het maakte haar gelukkig dat Bertrand noch Speldemans gevat werden, en, toen ze zekeren namiddag las, hoe Bertrand zijn makker uit de gevangenis had gered, kwam hare blijgeestigheid terug en, tot groot genoegen harer moeder, nam ze aan de piano plaats, en zong een lustig Italiaansch liedeken.

Eenige dagen verliepen, en Nora bleef hare blijmoedigheid behouden.

— Robert zal me een dezer dagen verwittigen, dacht ze, of mij komen halen.

Zij weigerde buiten de woning te komen of bezoeken te ontvangen.

Een paar malen was ze bij den onderzoeksrechter ontboden, waarheen zij zich in een gesloten rijtuig begaf, maar, hoe de magistraat haar ook beleefd om inlichtingen vroeg of met de beschikkingen der wet op de getuigen dreigde, ze bleef kalm, en zei onveranderlijk:

— Ik weet niets. Ik kan niets zeggen.

Toen kwam het bericht, dat een harer nichten, de dochter van een baron, die tot den aangehuwden tak der van Grobbendonck's behoorde, in het huwelijk zou treden.

Deze echtverbintenis zou met veel luister gevierd worden op het buitenverblijf van den baron, en mevrouw van Grobbendonck werd met hare dochter op het feest uitgenoodigd.

Het kostte de gravin veel moeite, hare dochter te bewegen de uitnoodiging aan te nemen, maar, tot groote blijdschap der moeder, stemde Nora er eindelijk in toe, het huwelijksfeest bij te wonen.

Eene geheime macht dreef er haar heen.

Waarom ze van haren leefregel afweek, en er toe sloot de woning harer moeder te verlaten, bij een feestelijke plechtigheid tegenwoordig te wezen, dat kon ze niet zeggen, en toch was het met een zeker genoegen dat ze zich gereed maakte, om naar het buitengoed van haren neef te vertrekken.

Zou het voorgevoel werkelijk bestaan? Het is niet

te gelooven, en toch is het evenmin weg te redeneeren, dat we soms tot iets worden aangewakkerd, dat niet met onze gewoonten of voornemens instemt en hetwelk nochtans een lang verwacht resultaat oplevert.

Eene ingeving des geestes?

Wat er ook van zij, Nora werd naar de plaats gedreven, waar ze Robert kon terugzien, want de nicht, die huwde, was de jonge barones Irma Janssens, en het buitenverblijf, waarheen Nora met hare moeder vertrok, was het kasteel van Grulen.

Baron Janssens had er aan gehouden, dat het huwelijk met veel luister in de hoofdstad zou worden ingezegend, doch de hertog von Kücherstichen had hem weten te bepraten, door den baron te doen inzien, dat het gebruik van den ouden adel was, op het slot der voorouders, in de aloude kapel, echtverbintenissen aan te gaan.

— De edele zeden en gebruiken onzer voorouders worden reeds genoeg door de moderne dwaasheden omvergoorpen, zoo had de aartshertog gesproken, opdat we niet zouden met hand en tand houden aan die gewoonten, welke wij nog kunnen in voege houden, en die tot ons edel voor-
geslacht behooren.

Die woorden hadden den baron van zijn voornemen doen afzien, en hem doen besluiten op het kasteel van Grulen de plechtigheid te vieren.

Men had dit te Brussel wel wat zonderling gevonden, doch iemand die iets doet buiten het gewone, en rijk is of naam heeft in de samenleving, wordt voor origineel gehouden en meestal bewonderd.

Een arme kerel of een sukkel zonder naam, die zoiets waagt, dien houdt men voor den gek en men lacht hem vierkant uit, als men hem niet in het zinneloozengesticht opsluit.

Dat is de gang van de wereld.

Den avond vóór den huwelijksdag waren reeds al de genoodigden op het kasteel en bewonderde ieder de rijke geschenken, die waren toegekomen, waartusschen het geschenk van den aartshertog von Kücherstichen tusschen al de andere uitblonk.

Ook de gravin van Grobbendonck en hare dochter waren er reeds, en gingen een oogslag werpen op de uit-

stalling.

De gravin kon met moeite een kreet onderdrukken, als zij de geschenken van den aartshertog en van prins Rasta di Bonmarchioloni zag.

De eerste had een halssnoer uit briljanten vervaardigd, en de tweede een armband met topazen, smaragden en safieren aan de bruid geschonken, en in die twee juweelen meende de gravin twee stukken, familiestukken, te herkennen, die haar door de lustige vagebonden werden ontstolen.

— Herkent ge dit halssnoer en dien armband niet? vroeg ze fluisterend aan hare dochter.

— Ze hebben veel gelijkenis met een paar juweelen die wij destijds bezaten.

— Het zijn dezelfde.

— Dat moogt ge niet zeggen, moeder. De juwelier, die onze familiestukken vervaardigde, zal er nog wel andere, in denzelfden aard, gemaakt hebben.

— Het is mogelijk, maar ik moet den aartshertog en den prins toch eens vragen, waar ze die juweelen hebben gekocht. Ik zal hun zeggen dat mij soortgelijke juweelen ontstolen werden, en zij zullen dan mijne nieuwsgierigheid begrijpen. Wellicht vindt de politie op die wijze een spoor. Ik zou durven zweren dat het mijne juweelen zijn.

Eenige oogenblikken later verscheen de aartshertog in de zaal, en, na tal van anderen, werd de gravin van Grobbendonck aan hem voorgesteld.

Deze dacht na op het middel, om de vluchtige samenspraak op de juweelen te brengen en bemerkte niet, hoe de aartshertog verbleekte en zijne blikken naar een uitgang zochten, om ten spoedigste de zaal te verlaten.

— Zoo?... Ik zie niet in, welken indruk die steentjes op u kunnen gemaakt hebben, mevrouw.

— Het zal u spoedig duidelijk zijn, heer hertog, als ik u zeg dat een halssieraad in dien aard mij te Antwerpen ontstolen werd.

— Te Antwerpen, zegt ge?

— Ja.

— Daar heb ik het sieraad gekocht. Honderd duizend frank heeft het mij gekost.

— Het is méér waard.

— Mogelijk, mevrouw, ik ben geen al te groot kenner van juweelen. Dat dient onderzocht. Overmorgen zal ik een ordonnantie-officier naar Antwerpen zenden, om de zaak te onderzoeken bij den juwelier, die mij de stukken heeft geleverd. We mogen de politie niet al te spoedig in dergelijke zaak mengen, daar gij u zoudt kunnen vergissen.

— Ik geloof het niet, heer hertog.

— Het is mogelijk, maar al te haastig vangt niet. Indien gij u niet hebt vergist, dan zal mijn officier de zaak aan de politie overdragen en de dieven zullen dra bekend zijn.

— O, men kent ze!

— Zijn ze aangehouden?

— Neen, dat niet. Eén werd er aangehouden, maar hij heeft weten te ontsnappen.

— Zoo? Kan men hier in België uit de gevangenis los geraken?

— Zulke dieven toch, heer hertog. Waarschijnlijk hebt ge in de dagbladen over hen gelezen. Het zijn Robert en Bertram.

— Of de lustige vagebonden! Wij hebben hun bezoek in Duitschland gehad, lang vóór ze naar België kwamen. Zoo, zoo, de kerels hebben te Antwerpen ook gewerkt? Ik zal von Grünewald met de zaak belasten, mevrouw, en ik houd u op de hoogte... Wie is die lieve juffer?

— Mijn dochter, Nora, heer hertog.

— Een mooi meisje.

Nora, die aan von Kücherstichen werd voorgesteld, keek den ouden vorst doordringend aan.

Het scheen haar, alsof die wezenstrekken haar niet onbekend voorkwamen, doch ze kon zich niet herinneren, waar ze den hertog nog mocht ontmoet hebben.

Prins Rasta di Bonmarchioloni was dien avond niet te zien.

Hij had pijn in het hoofd en had zijne vertrekken niet verlaten.

De adjudant van den hertog von Kücherstichen was naar de hoofdstad in zending vertrokken.

Eigenlijk was Bertrand, 't best van de drie vermomd, op verkenning uitgezonden, om na te gaan of er tusschen

de genoodigden geene oude kennissen waren, die hun plan zouden kunnen in duigen werpen.

Robert en Speldemans waren in hunne jeugdige rollen moeilijker te grimeeren en moesten op het eerste zicht herkend worden door personen die met hen vroeger in betrekking waren geweest.

Het souper liep op het kasteel zonder ongevallen af, en toen de gasten zich naar hunne kamers begaven, ging de aartshertog naar het vertrek van prins Rasta, om, zegde hij, naar diens gezondheid te vernemen.

Hij deed de deur achter zich behoedzaam met den sleutel op slot en sprak fluisterend met den Italiaanschen edelman.

— Beste Rasta, ik heb een paar oogenblikken het kille zweet op mijn voorhoofd gevoeld.

— Wat is er gebeurd?

— Gebeurd? Niets.

— Wie is er tusschen de genoodigden?

— Dat raadt ge nog in geen honderd jaar.

— Een onzer oude kennissen uit Brussel?

— Neen, het is een jonge kennis.

— Uit Antwerpen? Een van onze laatste periode?

— Juist.

— Toch Deraef niet?

— Neen, Goddank!

— Ik weet het: mijne schoonmoeder, de gravin van Grobbendonck?

— Gij zijt er.

— Zij heeft u herkend?

— Mij niet, doch hare juweelen.

— En 't gevolg?

— Dat zij er mij over gesproken heeft en 't verlangen uitgedrukt heeft er u insgelijks over te spreken. Ik heb haar beloofd mijn ordonnantie-officier op te dragen de zaak klaar te spinnen bij den juwelier, die ons de sieraden heeft geleverd.

— En was ze tevreden?

— Zeker.

— Het is een brave vrouw.

— Er was nog een andere kennis!

— Uit Antwerpen?

— Neen, uit Mechelen.

— Zoo! Wie dat? Daar hebben we toch geen kennissen opgedaan, die bij een baron Janssens uitgenoodigd worden.

— Dat denkt ge!

— Ik kan het niet raden.

— Houd u met urwe twee handen aan de tafel vast.

— Waarom dat?

— Opdat ge niet zoudt omvallen.

— Zeg maar.

— Ge zult uwe ooren niet kunnen gelooven en uw hart zal misschien een stond ophouden te kloppen.

— Bertrand, ge houdt me voor den gek!

— Niet in het minst. Tusschen de genoodigden bevindt zich Nora.

— Nora? Welke Nora?

— Uwe echtgenoot!

— Hé!

— In gezelschap harer moeder.

— Niet mogelijk.

— En toch is het waar, zoodanig waar, dat ze mij heeft aangekeken, toen ze aan mij werd voorgesteld, als wilde ze in mijn hart lezen. Ik geloof dat ze zich sommige trekken van mijn gelaat herinnerde.

— Wat mag er dan gebeurd zijn?

— Dat weet ik niet, en ik dacht het ongepast en haar naar te vragen.

Robert overwoog een oogenblik.

— Dan is onze toestand hier niet houdbaar.

— Toch moeten wij blijven tot morgen; we moeten het huwelijk afwachten om onzen slag te slaan.

— Nora zal mij herkennen.

— Dat is bijna zeker, maar met haar moet gij allen beste schikken. Ik zal me gelasten met mevrouw uw schoonmoeder, en beletten dat ze met u in aanraking komt, zelfs beletten dat ze u ziet.

— Hoe zult ge dat gedaan krijgen?

— Dat zal van de omstandigheden afhangen. Desnoods gebruik ik geweld, maar zulk een zacht geweld, dat de anderen het niet merken. Zorg gij er maar voor, dat Nora niets in de war stuurt en ons niet in de gevangenis

brengt.

— Waarom zou zij Mechelen verlaten hebben?

— Omdat zij het er alles behalve aangenaam zal gevonden hebben.

— En zij zou naar haar moeders huis gegaan zijn?

— Ja, op al die vragen is moeilijk te antwoorden. Wat er gebeurd is, kunt ge niet raden. Heeft men te Mechelen hare schuilplaats niet ontdekt, en werd ze niet tegen haren wil en dank naar Antwerpen overgebracht?

— Ik geloof dit laatste. Ze heeft mij te lief, om uit eigen beweging terug te keeren bij hare moeder.

— We zullen dat morgen waarschijnlijk weten... Ik zorg dus voor de moeder en gij voor de dochter. Wees echter voorzichtig, en denk er aan, dat wellicht onze vrijheid op 't spel staat. Als ge bij uwe Nora zijt, vergeet ge dat al te gemakkelijk. Geen gekker liefde dan oude liefde.

— Ze zullen uw hartje ook nog wel eens veroveren.

— Ik heb de anatomie bestudeerd, mijn beste. Ik weet dat mijn hart den bloedsomloop regelt en met alle gevoel van liefde en ander krankheden der hersenen niets te maken heeft. Liefde is een zenuwziekte, zooals de meeste onpasselijkheden, die met het gevoel iets te maken hebben. Slaap wel, Robert, en droom er niet van.

— Ze zullen u ook nog wel eens vangen, broeder, en het zal wél besteed zijn.

Des anderendaags was geheel het dorp in feest.

De groote baan was met masten beplant, die bij middel van bloemenkransen, vervaardigd van loof en gekleurd papier, aan elkander verbonden waren.

Alle arbeid was gestaakt geworden, alsof het een Zon- of heiligen-dag gold, en boeren en boerinnen waren van 's morgens vroeg in hun Paaschkleedij ter kerke geweest.

Des namiddags zou er in het park van het slot een feestmaal plaats grijpen, waarop bijna al de dorpelingen, die ooit met den kasteelheer in betrekking kwamen, waren uitgenoodigd.

Te tien uur 's morgens was de burgemeester op het kasteel en werd in de groote zaal, waar de trotsche voorouders der heeren van Grulen in hunne lijsten de plechtigheid bijwoonden, het burgerlijk huwelijk gesloten.

In de kapel van het slot wachtte de pastoor van het

dorp en kort daarop verkondigden negen en twintig kanonschoten, in het park van het kasteel gelost, dat barones Irma Janssens voor wet en kerk aan haar neef verbonden was.

Het brevet, dat van Kücherstichen moest komen, was er nog niet, en zoo was de jonge vrouw met een doodgewonen Janssens gehuwd.

Zoodra echter het brevet toekwam, zei de aartshertog, had hij het slechts te teekenen, om het jonge paar van den echtsten adel te maken, die ooit in 't groote Duitschland bestaan had.

Baron Janssens straalde van geluk.

De jonggehuwden straalden nog meer en Gaston Janssens had den groothertog reeds vijfmaal zijnen dank betuigd.

De jongen kon aan zooveel geluk niet gelooven.

Alvorens de plechtigheid aanving, had de aartshertog zich bij mevrouw van Grobbendonck begeven en haar fluisterend toegesproken:

— Mevrouw, ik zou met u een paar woorden willen spreken, zonder dat men ons beluisteren kan. Zoudt gij me na de plechtigheid niet een onderhoud willen toestaan in het park?

Hij haalde zijn uurwerk uit.

— Er is nog tijd vóór de plechtigheid.

— Zeker, heer hertog, ik zal onopgemerkt de zaal verlaten.

— En ik voeg mij onmiddellijk bij u.

Een paar oogenblikken nadien wandelden de gravin en de groothertog in een zijpad, hetwelk hen voor de nieuwsgierige blikken van degenen, die zich op het kasteel bevonden, verborg door een groep boomen.

— Slechts een paar stonden heb ik, mevrouw, om u te zeggen, wat me sinds gisteren op het hart ligt.

De gravin had moeite om die woorden, gesproken in het Fransch, met een sterken Duitschen tongval, te kunnen begrijpen.

— Spreek, heer hertog.

— Ik ben regeerend grootvorst van Kücherstichen, zooals het u zal bekend zijn.

— Inderdaad.

— Ik ben weduwnaar.

De gravin keek den hertog ondervragend aan.

Wat mocht die inleiding te beteekenen hebben?

— Mijn eerste gade, de prinses van Riflingen-Roflingen, liet mij geene kinderen na.

— Uwe eerste gade?

— Ik zeg dat, omdat ik van plan ben er een tweede te nemen.

— Gij verlangt een troonopvolger?

— Dat niet, mevrouw. Ik ben te oud om een jonge vrouw te huwen. Ik heb integendeel mijn hart voelen kloppen bij het ontmoeten eener vrouw, die reeds de eerste jeugd achter den rug heeft, en naast mij op den aartshertogelijken troon zou passen.

— Zoo?

— En die vrouw zijt gij!

De gravin van Grobbendonck werd bleek, dan rood, en moest den arm grijpen van den hertog, om niet te vallen, zoo werd zij door die woorden geschokt.

— Hertog! lispelde zij.

— Zoo is het, mevrouw.

Honderd denkbeelden woelden doorheen in het brein van de gravin, en ze kon geen enkel bepaald vormen.

Aartshertogin von Kücherstichen!

Op den troon.

De hertog was een flink oud man...

— Gij beeft, mevrouw?

— De ontroering...

Ze hadden het pad gevolgd, zonder te zien waar ze heen gingen.

Zoo was het tenminste met de gravin gesteld, want Bertrand had haar met opzet tot aan het uiteinde van het eigenlijke park geleid, waar, tegen het bosch, een jachtpaviljoen was opgetrokken.

— Wilt gij een oogenblik rusten, mevrouw?

— De bruiloft...

— Het is nog tijd. Kom, hier in het paviljoen.

De hertog opende de deur, met een sleutel dien hij uit den zak haalde.

De gravin merkte dit wel, doch zonder gevolgtrekkingen te maken, zoo verwand waren hare gedachten.

«Gij beeft, mevrouw?» (Blz. 220)

Zij traden binnen.

De oude vrouw zonk op een stoel.

— Ik dank u, sprak ze. Ge hebt me waarlijk een al te groote aandoening verschaft, hertog.

— Die nog erger zal worden, mevrouw.

En met zijne gewone stem, in goed Fransch, vervolgde Bertrand:

— Ik ben de vroegere mevrouw van Slewang, met name Bertrand, en ik ga de vrijheid nemen u armen en beenen te binden.

Hij haalde een koord uit den zak.

Met wijd geopende oogen keek de gravin van Grobendonck hem eene wijl aan.

Zij wilde roepen.

Geen woord kon ze uit hare toegeschroefde keel krijgen.

Zij wilde opstaan om te vluchten.

Hare beenen weigerden haar te dragen.

Zij zat daar als verlamd.

Dat duurde echter slechts een paar sekonden.

Dan sloot zij de oogen, en haar hoofd viel op haar schouder, terwijl haar gansch lichaam zich ontspande.

Zij had het bewustzijn verloren.

— 't Gaat beter dan ik dacht, zei Bertrand.

Hij bond de armen der vrouw aan haren stoel vast, en den stoel stevig aan een paar ijzeren staven, die een gedeelte van het jachttrofee droegen, en sterk in den muur schenen te zitten.

Uit een boekje, dat hij uit den binnenzak haalde, scheurde hij een blaadje en schreef daarop de volgende woorden:

Een man houdt bij de deur de wacht,

Zoo wees dus kalm hier en zacht,

Want durft ge roepen of u roeren,

Dan zal hij snel den mond u snoeren.

Ro-ber-trand.

— In de verzen zijn te veel u's, maar ze zullen toch hun uitwerksel niet missen, gelijk de pillen van een apotheker, waar te veel jelp in is!... Laat eens zien, veel juweelen heeft de toekomstige aartshertogin von Kücherstichen niet in haar bezit... Deze doekspeld ziet er nogal lief uit en deze twee ringen bevallen mij.

Hij nam de opgesomde voorwerpen weg en borg ze in den zak.

— Ik zal ze meenemen tot aandenken, sprak hij. Hij stopte het papiertje met het rijmpje in de krampachtig gesloten hand der gravin, waarna hij het paviljoen verliet, de deur achter zich sloot en zich naar het kasteel spoedde, waar men op hem en prins di Bonmarchioloni wachtte, om de plechtigheid te beginnen.

— Is mijn vriend nog niet hier? vroeg de hertog.

— Hij was weer krank.

— Ik ga hem halen.

De aartshertog begaf zich naar de vertrekken van den prins.

Robert wachtte er op hem.

— Alles veilig, fluisterde Bertrand.

— De gravin?

— Zit in het jachtpaviljoen van het park te droomen, dat ze aartshertogin is en op mijnen troon zit. Kom, wij hebben geen tijd te verliezen.

De prins, wiens bleek gelaat aanduidde dat hij niet wel te pas was, volgde den aartshertog von Kücherstichen in de groote zaal.

Nora zag den prins de zaal binnentreden.

Zij kon met moeite een kreet bedwingen.

Dat was Robert.

Zij overmeesterde hare aandoening en zocht met de oogen hare moeder.

Deze was niet te zien.

Wat beteekende dat alles?

Nora wist niet of ze waakte of droomde.

Daar schoot haar plots te binnen, dat ze den vorigen avond den aartshertog had meenen te herkennen.

Zij keek opnieuw onderzoekend den vorst aan.

Dat was Bertrand!

Twijfelen kon ze niet meer.

Zij volgde de burgerlijke inzegening en ging met de andere genoodigden naar de kapel, doch ze gaf weinig aandacht op hetgeen er gebeurde en had geene oogen meer dan voor prins di Bonmarchioloni.

Nu en dan keek ze om haar heen, en ze verontrustte zich dat ze hare moeder niet meer bemerkte.

Toen de kerkelijke huwelijksplechtigheid afgelopen was en allen zich in de groote zaal van het kasteel bevonden, waar ververschingen werden rondgediend, in afwachting dat het dejeuner zou worden aangekondigd, trad de prins op Nora toe.

— Mio connessemento di gentilla signorita Anverpiensis, sprak hij. Signorita von Grobbendonzio?

Nora boog en stamelde, nauwelijks hoorbaar:

— Zooals ge zegt, Robert.

De prins bood haar den arm en leidde haar naar een venster, dat op het park uitgaf, en waar ze, verstopt door de groote, zware gordijnen, konden spreken, zonder vrees te worden afgeluisterd.

— Gij hebt mij herkend?

— Dadelijk.

— Hoe komt gij hier?

In korte woorden verhaalde Nora hoe zij Mechelen had verlaten, te Antwerpen opgemerkt en aangehouden was geworden, hoe ze terug bij hare moeder was gekomen, en, als door een voorgevoel gedreven, naar het kasteel van baron Janssens was gereisd.

— En gij bemint mij nog?

— Méér dan ooit.

— Gij blijft bij mij?

— Is dat eene vraag, Robert?

— Gij zijt bereid uwe moeder opnieuw te verlaten?

— Ik heb een waar martelaarsleven in ons hotel te Antwerpen gesleten.

— Heden vertrekken we.

— Waar is mijne moeder?

— Ik weet het niet. Bertrand kan ons daarover inlichten. Er zal haar geen leed geschieden.

— Bertrand, dat is de aartshertog?

— Gij hebt hem insgelijks herkend?

— Ja. Gister reeds, herinnerde ik mij dien man meer gezien te hebben. Wat doet gijlie hier?

— Wij verrichten eene goede daad.

— Hoedat?

— Wij hebben uwe nicht laten huwen met den man, dien ze lief heeft, den titelloozen Gaston Janssens. Haar vader wilde van dien schoonzoon niet weten en zou nimmer

zijn toestemming tot het huwelijk gegeven hebben, hadde de groothertog von Kücherstichen Gaston niet tot den Duitschen adelstand verheven. Baron Janssens is in de val gelopen. We mogen hier niet te lang meer op het kasteel vertoeven, want we zouden het er te warm krijgen. Er loopt ginder een dokter rond, dien we te Brussel van dichtbij gezien hebben, en die zou misschien wel lust kunnen gevoelen om de kennis te hernieuwen. Daarenboven heb ik ongeluksvogels zien voorbijkomen, toen ik gisteravond aan mijn venster stond.

— Ongeluksvogels?

— Haren mutsen, die wellicht ontboden zijn om de orde te handhaven tijdens de feestelijkheden vandaag. Ze komen met de beste inzichten der wereld, ik geef dat toe, maar ik ben er zeker van, dat ze wel een handje zouden uitsteken, als Robert en Bertrand moesten aangehouden worden. Een gendarm in mijne nabijheid, dat heeft niet veel goeds te beteekenen.

— Kunt ge Bertrand niet verwittigen?

— Vandaag vluchten we.

— Het is nog te vroeg.

— Ja... Houd u gereed om ieder oogenblik te vluchten... Kom, baron Janssens nadert ons en we mogen niet zoo intiem wezen. Ik leid u terug naar uwe plaats.

Nadat hij Nora terug bij de andere dames had gebracht, stak de prins zijn arm onder dien van den baron en, een praatje voerend over den gelukkigen dag, dien de edelman thans beleefde, beroofde hij hem van een drietal diamanten hemdknoopjes.

— Hier op deze borst, sprak hij, en klopte onder het spreken den baron op de borst, zal het grootlint van Kücherstichen weldra in vollen luister pralen.

En de diamanten knoopjes verdwenen een voor een uit het overhemd van den baron.

Eene korte wijl nadien was het uurwerk van den gelukkigen vader denzelfden weg opgegaan, en toen de prins hem stevig de hand drukte, om hem nog eens geluk te wenschen, was de kostbare ring van baron Janssens de andere juweelen gaan vervoegen.

De groothertog bevond zich tusschen de dames, had voor ieder een vlelend woord over en, als een oude vader,

nam hij deze berispending bij het oor, de andere streelend onder de kin, maakte eene andere een compliment over hare mooie hand, welke hij in de zijne nam en streelde en wist zich aan te stellen als de aangenaamste vorst van het aardrijk, en de juweelen der fiere vrouwen verdwenen als bij een goochelaar.

Het dejeuner was opgediend.

De genoodigden begaven zich naar de belendende zaal en gedurende eenige oogenblikken hoorde men niets dan vorkengekletter en glazengerinkel.

Langzamerhand begonnen de samenspraken opnieuw. Niemand gaf acht op een ander gedeelte der tafel, dan hetgene waar hij gezeten was, zoodat de hertog en de prins halffluid konden spreken.

Daar stond de vorst op en vroeg een paar oogenblikken het woord.

Alles werd stil en de groothertog sprak:

— Ik denk de tolk te wezen van al de genoodigden als ik hier eenige woorden tot de jonggehuwden zal spreken.

Ik bid u om verschooning, indien het Fransch, dat ik op Duitsche manier spreek, niet al te juist mijne gedachten mocht weergeven, maar ik geef de verzekering dat ik uit het hart spreek als de mond het niet al te juist overbrengt.

Heil en gezondheid!

Dat de jonggehuwden geen smart kennen!

Hunne liefde blijve eeuwig.

Dat zijn onze wenschen.

Ik zou het leven kunnen vergelijken bij de zee; het huwelijk bij een bootje, en voor de jonggehuwden een veilige haven toewenschen.

Ik zou kunnen uitweiden over een nieuw gebouwd nestje...

Ik zou in verzen deklameeren hoe ik den goden smeeke het paar onder hunne hoede te nemen, en daarbij Jupiter, Venus, Diana en tal van andere goden en godinnen aanhalen, om geleerd te schijnen. Ik zou dat des te beter kunnen, omdat er in mijne staten van Kücherstichen dichters met de vleet te vinden zijn, die voor een spotprijs de fraaiste huwelijksdichten vervaardigen, die er ooit uit een poëten-

pen zijn gevloeid.

Ik zou u een paar uren kunnen bezighouden, wat de meeste menschen doen, die tot een jonggehuwd paar te spreken hebben, en niet inzien dat kortzijn op zulke oogenblikken hoofdvereischte is.

Ik doe het niet.

Ik wensch den heer baron Janssens geluk met zijn flinken schoonzoon.

Ik wensch de ouders van den edelen heer Gaston Janssens geluk met de mooie schoondochter, die ze vandaag hebben gekregen.

En ik herhaal:

Heil en gezondheid!

Geen smart op aarde voor de jonggehuwden.

Hunne liefde...

Hij voleindigde den zin niet.

Prins di Bonmarchioloni, die tijdens de redevoering van den hertog een der vensters van de zaal genadend was, en naar buiten keek, riep plotseling:

— El comtessa di Grobbendonzio arrivato, avec multi simo paysanas et cinque hari mutsa!

Niemand begreep wat de prins zeggen wilde.

— Multo dangereuso!...

De hertog ijde naar het venster, sneller dan men het van zulk een oud man zou verwacht hebben.

Hij wierp een blik naar buiten.

— Sauve qui peut! riep hij.

Hij sprong naar de deur.

De prins liep naar Nora, en beiden volgden snel den hertog.

De genoodigden stonden als van de hand Gods geslagen.

Wat gebeurde er?

De twee vagebonden waren naar den stal gelopen, waar Speldemans zich bevond.

Drie paarden stonden opgetuigd.

De mannen sprongen te paard.

Robert trok Nora naar zich toe en plaatste het meisje voor zich, dwars over den nek van het dier.

In vollen draf reden ze de dreef uit.

Aan het ijzeren hek sprong Bertrand van zijn rijdier,

en sloot de afsluiting met den sleutel, dien hij had weten te bemachtigen.

Hij steeg te paard en sloot zich aan bij zijne makkers.

Een groep menschen kwam de dreef uitgeijld.

Aan het hoofd bevonden zich de gendarmen.

Vóór het gesloten hek moesten ze stil blijven.

In de verte zagen ze de ruiters.

Een der gendarmen greep zijn geweer en legde aan.

— Niet schieten! klonk het. Gij zoudt de jonge gravin kunnen treffen.

De ruiters verdwenen uit het zicht.

De gendarmen stonden daar machteloos.

Op het kasteel liep baron Janssens als een razende op en neer in de zaal, gevolgd door zijne dochter en zijn schoonzoon, die hem wilden tot kalmte brengen.

— Heer vader, wees toch kalm tegenover onze genoodigden.

— Genoodigden! Dat ze naar den duivel loopen...

— Heer vader, sprak de jongeling...

Baron Janssens onderbrak hem.

Hij snauwde hem toe:

— Noem mij zoo niet! Ik doe uw huwelijk verbreken... Men heeft mij bedrogen.

— Mij ook!

— Gij waart het eens met de bedriegers.

— Dat is niet zoo!

— Van het huwelijk komt niets!

— Het is gesloten voor wet en kerk.

— Op valsche stukken en met valsche namen!

— Verschooning, mejuffer de barones Janssens is verbonden geworden aan den onadellijken Gaston Janssens.

— Zoo is het, vader!

— Alles was voorzien! Ik jaag u weg! Ge zult mijn kasteel verlaten! Ik wil u niet meer zien!

— Het is wel, heer baron.

— Hoezoo?

— We zullen vertrekken.

— Wie?

— Irma en ik.

— Vertrekken?... Durft eens een voet verzetten!

Beiden volgden den hertog. (Blz. 227)

— Gij gebiedt het ons!

— Ge zult blijven!... Zoudt ge niet woedend zijn als ik? Wie zijn die kerels? Robert en Bertrand, zegt mevrouw van Grobbendonck!... Welk belang hadden zij er bij, mij voor den gek te houden?... Stelen?... Stelen?... Wie weet?

De baron ijfde naar boven, naar zijne slaapkamer, waar zijn geldkoffer geplaatst was.

De deur van den koffer stond wagenwijd open.

Met een rauwen kreet sprong de baron naar het eenige voorwerp, dat hij oprecht beminde: het vakje van den koffer, waarin hij aandeelen, bankbrieven en zijn geld bewaarde.

Het was ledig.

Een geplooid briefje was alles, wat er zich nog in bevond.

De baron greep het, ontvouwde het met koortsige haast en las:

Waarde Janssens, hoogvereerde,
Die uw schoonzoon niet begeerde,
Daar hij niet van adel was.
W'hebben wis u ook genezen
Maar daarom moet gij ons geven
Heel den inhoud van uw kas.

W'hebben niet alleen geschonken,
Adeltitels, die schel klonken,
Decoraties op uw borst.
W'hebben wis u ook genezen
Van den hoogmoed, dien voor dezen
Gij zoo dom vertoonen dorst!

Zoo een lesje heeft veel waarde,
Dat ge niet genoeg op aarde
Met uw goud betalen kunt.
't Is wel weinig wat w'hier vinden,
Maar, wie ziet er tusschen vrienden
Nu toch naar gepaste munt?

Ro-ber-trand.

— 't Is... te... te...

De stem stikte hem in de keel.

Irma kwam juist op tijd het vertrek binnen geloopen, om haren vader, die door een beroerte getroffen werd, in hare armen op te vangen.

AUCTOR

De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand

Pentteekeningen van EMIEL WALRAVENS

Omslag van STAN VAN OFFEL

L. OPDEBEEK — Uitgever — ANTWERPEN